

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Wat de schijnwerper mist

Om de zoveel tijd staat een arts in de schijnwerpers van de media en wordt diens handelen of nalaten scherp tegen het licht gehouden. Artsen ervaren dit als zwaar en vooral – bij een lange(re) procedure als een emotionele uitputtingsslag. Zeker als de media er bovenop zitten. Soms denk ik dan: kan het niet een tandje minder? Begrijp me goed: artsen zijn niet zielig en het is goed als hun handelen nauwgezet onder de loep wordt genomen. Maar soms lijkt het alsof een arts, terwijl diens (be)handeling nog beoordeeld moet worden, als persoon al veroordeeld is. Alsof de arts langs de meetlat wordt gelegd van 'de ideale dokter die nooit fouten maakt'. Maar we weten allemaal: zo'n dokter bestaat niet. Sterker nog, zo'n wereld bestaat niet: menselijk handelen betekent dat er soms fouten worden gemaakt. Al is de grens tussen 'goed' en 'fout' vaak niet zo scherp als gedacht – of zo rechtlijnig als gewenst.

Onlangs schreef Bert Keijzer in een column dat verreweg de meeste medische handelingen niet binnen de veilige omheining van een protocol vallen. Inderdaad, de praktijk heeft de nare gewoonte zich te onttrekken aan regels en pleegt zich te bewegen in het grijze gebied waar je soms op de tast je weg moet zien te vinden.

Ook in de geneeskunst komen situaties voor waarin niet zonder meer vaststaat wat 'goed' of 'fout' handelen is. Tegelijkertijd hebben we als artsen een zorgplicht en zullen we niet (kunnen) weglomen en denken: 'Mij te moeilijk, hier

wil ik mijn vingers niet aan branden'. Voor iedere patiënt die zich aandient, neem je de verantwoordelijkheid op je en stap je daarmee in een situatie die intrinsiek onzeker is.

Wij, artsen, kiezen samen met de patiënt een route op basis van kennis en kunde, wetende dat er niet slechts één route bestaat en dat ook een andere weg mogelijk was geweest. Een arts handelt hierin gewetensvol: je gokt niet, je weegt af en beslist. En dat maakt je als arts kwetsbaar. Want ook een weloverwogen keuze geeft nog geen garantie op een goede uitkomst. Niet voor niets wordt wel gezegd dat iedere arts zijn eigen kerkhof heeft: in dat beeld komen de verantwoordelijkheid en kwetsbaarheid van artsen scherp tot uiting.

In deze maatschappij, die onfeilbaarheid eist, pleit ik voor meer consideratie voor de realiteit waarin artsen dagelijks werken. In de media mis ik deze dimensie soms en kan het oordeel genadeloos lijken. Dat is onterecht. Ook artsen past mededogen, nu zij vaak moeten handelen als het erop aankomt en zij openlijk hun verantwoordelijkheid daarvoor moeten en willen dragen.

Schijnwerpers hebben een belangrijke functie. Maar weeg vanuit de maatschappij en media graag ook de grijze wereld mee van lastige afwegingen, die zich buiten de directe cirkel van licht bevindt.

“

RENÉ HÉMAN

De praktijk heeft de nare gewoonte zich te onttrekken aan regels

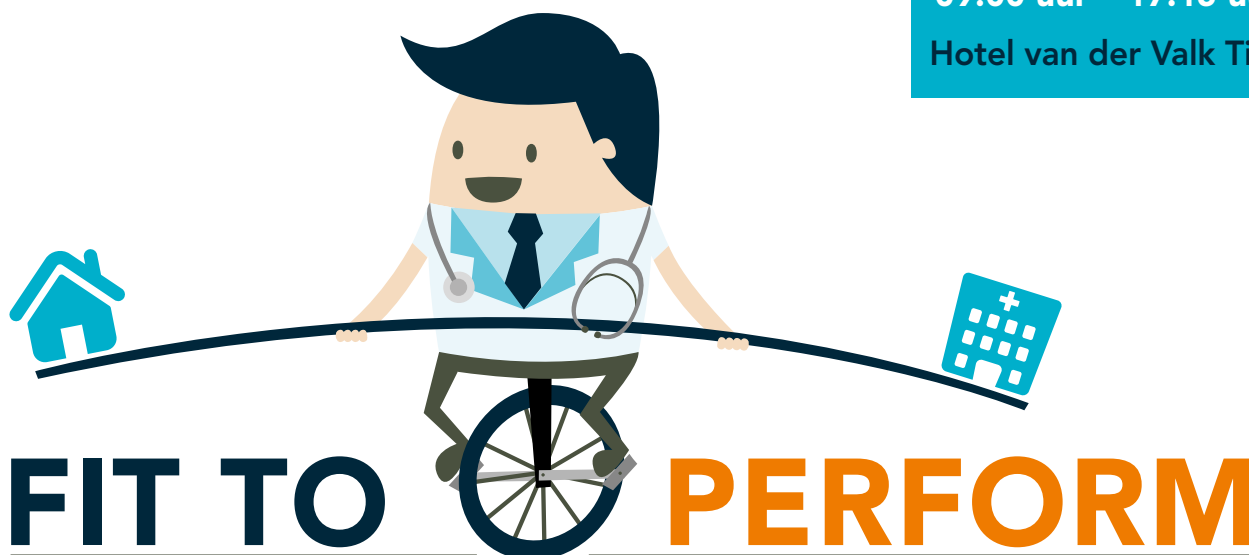
knmg

René Héman, voorzitter
artsenfederatie KNMG

Vrijdag **27** 2019
SEPTEMBER

09:00 uur – 17:15 uur
Hotel van der Valk Tiel

DJS CONGRES 2019

HET JAARLIJKSE CONGRES VAN DE JONGE SPECIALIST VOOR AIOS EN ANIOS

Om goede zorg te kunnen leveren, moet je ook als dokter gezond zijn. Maar hoe blijf je fit als je te maken hebt met een hoge werkdruk en onregelmatige werktijden? Hoe blijf je jezelf ontwikkelen in de drukte van alledag, en maak je doordachte keuzes voor de toekomst? Lukt het jou om in al deze drukte een leuk gezinsleven te creëren, te blijven sporten en tijd vrij te maken

voor familie en vrienden? Kortom hoe blijf jij fit om de best mogelijke zorg te leveren? Het DJS congres 'Fit to perform' richt zich op allerlei zaken binnen en buiten jouw opleiding en focust zich op hoe jij de regie kunt houden over jouw eigen gezondheid en loopbaan. In plenaire sessies en praktische workshops krijg je concrete tips waar je direct mee aan de slag kan!

ZORG DAT JE ER BIJ BENT!

AIOS STELLEN HUN EIGEN PROGRAMMA SAMEN:

- Keuze uit maar liefst **19 workshops** over onder andere persoonlijk leiderschap, timemanagement, peer support, innovatie, geldstromen in de zorg, solliciteren, netwerkgeneeskunde, de ins en outs van de opleiding en toekomstige baan
- Gratis cv-check
- **Win een boekenpakket**
- Omdenken met Berthold Gunster
- **De uitreiking van de Opleidingsprijs 2019!**

Aanmelden kan via www.dejongespecialist.nl/djcongres

Deelname is € 35,- voor leden van De Jonge Specialist, € 100,- voor niet-leden.

Wanneer je tijdens het congres lid wordt, betaal je € 35,-

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van KNMG Arts & Carrière

Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/artscarriere.

GETTY IMAGES

■ medisch specialisten

Leergang management in de zorg

Om het maximale uit uw maatschap of vakgroep te halen zijn helder communiceren, conflictbeheersing en timemanagement de essentiële ingrediënten. Niet alleen voor uw praktijkvoering, maar ook voor de onderhandelingen met en de beoordelingen door zorgverzekeraars. Na de leergang Management in de zorg (9 dagen) stuurt u uw maatschap of vakgroep pragmatischer, interactiever en strategischer aan.

Datum: vanaf 12 september of 9 oktober

■ basisartsen, aiossen, medisch specialisten

Persoonlijke effectiviteit in de zorg

Doe ik ook wel dát wat ik ook echt wil doen? Dit is één van de vragen die aan de orde komen in de driedaagse training 'Persoonlijke effectiviteit in de zorg'. De driedaagse training is opgebouwd uit verschillende 'blokken' die logisch in elkaar overlopen; wie ben ik en wat doe ik, wat wil ik eigenlijk écht, waar ga ik mij concreet op richten en – heel belangrijk – : hoe doe ik dat met minder moeite en méér resultaat?

Datum: vanaf 24 september

■ basisartsen, aiossen, medisch specialisten

Coachingsvaardigheden

Hoe kunt u zowel patiënten als medewerkers motiveren tot ander gedrag of meer eigenaarschap? In deze training (1,5 dag) werkt u aan uw vaardigheden, zodat u zelf effectiever leert coachen. U krijgt de gelegenheid om veel coachingsvaardigheden te oefenen, ook met reële coachingsituaties uit uw werk en u bent straks in staat het beste in uw patiënten en collega's naar boven te halen.

Datum: 10 oktober

KNMG Arts & Carrière biedt, in samenwerking met VvAA Opleiding en teamcoaching, geaccrediteerde workshops en trainingen voor geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen en medisch specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/artscarriere.

COLLEGE
GENEESKUNDIGE
SPECIALISMEN

knmg

CGS ontwerpbesluit sportgeneeskunde adviesronde in

De Vereniging voor Sportgeneeskunde (VSG) heeft haar landelijke opleidingsplan voor de opleiding sportgeneeskunde herzien. Het College Geneeskundige Specialismen (CGS) heeft dit opleidingsplan vastgesteld en daarop het Besluit sportgeneeskunde aangepast. Het CGS stelde op 24 juli 2019 het gewijzigde besluit als ontwerp vast. Daarin is met name de structuur van de opleiding aangepast aan het gewijzigde opleidingsplan. Daarnaast zijn er nog enige wijzigingen op detailniveau doorgevoerd om het besluit compacter en leesbaarder te maken.

Het besluit ligt nu voor advies voor aan diverse relevante partijen. Deze partijen hebben daar tot 27 september 2019 de tijd voor. U kunt het ontwerpbesluit vinden op de website: knmg.nl/cgs/regelgeving.

Overige belanghebbenden kunnen hun zienswijze over de voorgenomen wijzigingen schriftelijk kenbaar maken, binnen vier weken na publicatie van deze kennisgeving in Medisch Contact. De schriftelijke zienswijzen of vragen hierover kunnen worden gericht aan de secretaris CGS, mr. M.C.J. Rozijn via cgs@fed.knmg.nl of 088 4404 350.

OPLEIDEN OVER GRENZEN

MMV-CONGRES
11 DECEMBER 2019
Congrescentrum NBC, Nieuwegein

De zorg wordt steeds complexer. Dagelijks worden medisch specialisten geconfronteerd met vraagstukken over doelmatigheid, kwaliteit, veiligheid en de juiste zorg op de juiste plek. Dergelijke vraagstukken kunnen niet langer meer vanuit één discipline worden benaderd. Dat vraagt om 'Opleiden over grenzen'.

Op het MMV-congres praten we je bij over de laatste ontwikkelingen en belangrijke onderwerpen. Je krijgt handvatten om morgen mee aan de slag te gaan en kunt ervaringen uitwisselen met collega's.

Net als voorgaande jaren bieden we verschillende plenaire sessies, een tweetal ontbijtsessies en de mogelijkheid om zelf je dag samen te stellen uit een breed aanbod van workshops en symposia.

SCHRIJF
JE NU IN!

Meer informatie en aanmelden:

www.medischevervolgopleidingen.nl/mmvcongres

VOOR WIE

Voor alle betrokkenen bij de medische vervolgopleidingen

ACCREDITATIE

Accreditatie wordt aangevraagd bij ABAN, NVZA, NVKC en NVKF

DEELNAME

Vroegboektarief 250 euro
Na 1 september 295 euro
Aios 175 euro

Praktijkdilemma

Veelgestelde vragen aan de KNMG Artseninfolijn

Een vader zonder gezag vraagt om informatie uit het dossier van zijn kinderen van 9 en 14 jaar. Welke informatie geef ik?

GETTY IMAGES

CASUS

Als kinderarts behandel ik twee jongens van 9 en 14 jaar uit hetzelfde gezin. De ouders zijn hetzelfde gezin. De ouders zijn gescheiden. De moeder heeft alleen het gezag over haar zoons. De vader woont aan de andere kant van het land. Hij ziet zijn zoons maar sporadisch. Ik heb de vader nog nooit gezien of gesproken. Hij heeft geen gezag. Nu heeft hij mij in een mail om informatie gevraagd over hoe de behandeling van zijn zoons verloopt. Hoe ga ik om met dit verzoek?

ADVIES

De vader heeft als niet-gezagdragende ouder wettelijk het recht om u globale informatie te vragen over belangrijke ontwikkelingen bij zijn kinderen. Als arts moet u hem die informatie op zijn verzoek ook verstrekken. Dit hoeft niet als:

- u de gevraagde informatie ook niet aan de moeder zou verstrekken; of
- het belang van de kinderen zich tegen het verstrekken van de informatie verzet.

Voor de zoon van 14 geldt, dat u hem moet vragen of hij ermee instemt dat u informatie verstrekt aan zijn vader. Aan de zoon van 9 jaar hoeft u dat niet te vragen. Ook hoeft u niet aan de moeder te vragen om in te stemmen met het verstrekken van informatie over haar kinderen. Om zo transpa-

rant mogelijk te zijn, kunt u de moeder hierover wel informeren, maar dit is niet verplicht.

TOELICHTING

Hoofdregeel

De niet-gezagdragende ouder is geen wettelijke vertegenwoordiger van het kind (meer). Dit betekent dat hij geen beslissingsrecht (meer) heeft over behandelingen van het kind. Ook heeft hij er geen recht meer op om het dossier van het kind in te zien. Op grond van het familierecht heeft de niet-gezagdragende ouder wel recht op informatie over belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens opvoeding en verzorging betreffen (Artikel 1:377c BW). Daarmee kan hij zich onafhankelijk van de

gezagdragende ouder een beeld vormen van de opvoeding en verzorging van zijn kind. De arts is wettelijk verplicht om de niet-gezagdragende ouder globale, feitelijke en belangrijke informatie te verstrekken over de behandeling van diens kinderen, als deze ouder daarom vraagt.

Uitzondering

De arts hoeft deze informatie niet te verstrekken aan de niet-gezagdragende ouder:

- als hij de informatie ook niet aan de gezagdragende ouder heeft gegeven of zou geven; of
- als het verstrekken van de informatie niet in het belang van het kind is.

Posities gezagdragende ouder en kind

De gezagdragende ouder heeft niet het recht om te beslissen of de arts de informatie over het kind aan de niet-gezagdragende ouder verstrekt. Om zo transparant mogelijk te zijn, kan de arts de gezagdragende ouder hierover uit zorgvuldigheidsoverwegingen wel informeren, maar dit is niet verplicht.

Een kind van 14 jaar mag in beginsel zelf beslissen of hij wil dat de arts informatie over hem verstrekt aan de niet-gezagdragende ouder. De arts moet een 14-jarig kind hiervoor dus toestemming vragen. Weigert het kind, dan weegt de arts af of het belang van het kind zich ook daadwerkelijk tegen het verstrekken van de informatie verzet. Als dat zo is, kan de arts besluiten om de niet-gezagdragende ouder geen informatie te geven. Het belang van het kind kan bijvoorbeeld zijn dat de vertrouwensrelatie met de arts dan ernstig onder spanning zou komen te staan. Of dat de

De arts kan besluiten om de niet-gezagdragende ouder geen informatie te geven

ontwikkeling van het kind in gevaar komt. De enkele weigering van het kind is dus niet per definitie reden om geen enkele informatie aan de ouder te verstrekken. In het gesprek met het kind kan de arts proberen afspraken te maken over welke globale informatie hij wel aan de niet-gezagdragende ouder kan verstrekken en welke niet. *knmg*

Meer informatie

Achtergrondinformatie bij dit praktijkdilemma vindt u in hoofdstuk 5 van de KNMG-wegwijzer Toestemming en informatie bij behandeling van minderjarigen, 'Wie heeft recht op welke informatie over de behandeling van een minderjarig kind', in het bijzonder paragraaf 5.3 'Ouders zonder gezag'. Zie knmg.nl/wegwijzer-minderjarigen

Vraag? KNMG Artseninflijn

Bent u arts en lid van een van de federatiepartners van de KNMG, dan kunt u met vragen op medisch-ethisch en juridisch (gezondheidsrechtelijk) terrein kosteloos advies krijgen van de KNMG Artseninflijn. Van maandag t/m vrijdag tussen 9.30 en 16.00 uur telefonisch bereikbaar via 088 440 4242.

Alle praktijkdilemma's vindt u op knmg.nl/praktijkdilemma.

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter
A. Rühl, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 088 440 4200, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
M.C.G. Daniëls, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 088 505 3434
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
A. Abdelmoumen, voorzitter
tel. 088 440 4216
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
E. Buiting, voorzitter
C.T.J. Derrjck, directeur a.i.
tel. 030 303 3662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
S.J. Booij, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 088 134 4100
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 085 048 0000
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
J.G.F. Beens, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 204 0620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
M. van Bork, directeur
tel. 030 686 8764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
N. Hauet, directeur
tel. 030 227 1910
info@verenso.nl, verenso.nl

